

Opatovice 13.6.2021, Výroční sborové shromáždění

Vstupní slovo: Př 30,8n

1. píseň: 614

1. čtení: Mk 10,17-22

2. píseň: 636

2. čtení: 1Tm 6,1-12

3. píseň: 383

4. píseň: 582

Poslání: Ř 13,8n

Požehnání: Kéž je nám Bůh milostiv a dá nám požehnání,
kéž nad námi rozjasní svou tvář!

At' je známa na zemi tvá cesta,
mezi všemi pronárody tvoje spása!
Bůh nám žehná, Bůh náš. (z ž67)

5. píseň: 685

Milí bratři a milé sestry,
kořenem všeho zla je láska k penězům. - to je takové ostrílená fráze.
Možná až příliš zjednodušující.

Taky se přeci říká, že cesta do pekel je dlážděna dobrými úmysly.
A já si čím dál víc uvědomuji, jak moc zla je způsobeno i pouhým
nedorozuměním.

Něco řeknete, vyzní to úplně jinak... a oheň je na střeše.

Podle mě v tom tedy peníze, ani nějaká zřítnost nemusí hrát roli.

Pavlovi ovšem nejde jen o peníze. Spíš se jedná obecně o touhu vlastnit,
mít, ovládat a řídit. A ta postihuje i společnosti, kt. peníze neznají.

Z podobných důvodů říká Ježíš bohatému mladíkovi: „Rozdej všechno
co máš. To ti chybí k dokonalosti.“ - Mladíkovi není co vytknout.

Dodržuje vše jak náleží. Kam se na něj hrabem. Ale je bohatý. Je v
pokušení vlastnit. Mít. Chtít si koupit.

A třeba naši předci ve víře často vybudovali kostel či sbor za vydatné
pomoci nějaké bohatého statkáře. A on pak pochopitelně často chtěl
mluvit do toho, jak to ve sboru bude fungovat. Když to bylo za jeho
peníze... Jakoby mu sbor tak trochu patřil.

A když něco provedl, tak ani farář se ho kolikrát neodvážil kritizovat.

Sbor na něm závisel. - Takže ani naši předci to neměli jednoduché.

Navíc - čím víc člověk má, tím víc na tom obvykle lpí.

Ježíš to krásně vyjádřil slovy: Nelze sloužit dvěma pánům: Bohu i
majetku.

Bohatství a možnost si vše koupit člověka svádí k přemýšlení, že by si
nějak koupil, předplatil i Pána Boha.

Sám jsem se s tím setkal, že někt. lidé nejsou schopni pochopit, že něco
není na prodej.

Apoštol Pavel nebo nějaký jeho žák proto uzavírá svůj dopis Tm výzvou
ke skromnosti. - Spokojit se s tím, co člověk má, to je právě bohatství.
Vždycky na tom někdo bude lépe, a vždycky by bylo za co peníze
utratit. Horní hranice neexistuje.

Mít peníze je samozřejmě příjemné. Ne že ne! - Když nic jiného, tak i
charita a pomoc druhým se dělá snáz, když je za co.

Být bohatý není trestné. Ani samo o sobě špatné. Záleží jak k tomu
přišel a co s tím dělá.

A kolikrát je držgrešle spíš člověk, kt. sám sebe považuje vlastně za
chudého. „Nic ti nedám! Sám mám málo!“ Nezávisle na tom, jak
majetný opravdu je či není.

Pavel tu vlastně nastoluje otázku – co k životu opravdu potřebuji?
Ve středomoří, kam byl dopis adresován, stačilo jídlo a oděv. Velká část
lidí stejně víc neměla...

V našich podmínkách by k tomu asi patřila i střecha nad hlavou či
možnost se v zimě ohřát.

A jestliže tohle máme, tak si nemáme nač stěžovat.

Ovšem dalo by se s tím i polemizovat - Podle některých je právě závist a
touha takovým motorem společnosti: Chtít mít víc, mít totéž, co soused,
nás vede k vyšším výkonům, k sebezlepšování, k odvážným řešením. A
pokud to zůstane v slušné a beztrestné podobě, tak to celou společnost
posouvá. - technologický pokrok, vzdělání atd.

To je v podstatě onen pověstný „americký sen“ – i ze syna
negramotných bezzemků se může stát miliardář. Ale musí se snažit.

I komunisté kritizovali, že Pavel, potažmo křesťanství vůbec má sklon
jaksi zabetonovat spol. tam, kde právě je. Dodnes žít jako ve starověku...

- to bychom asi nechtěli?

Například otroctví - Dnes lidé kritizují, že Pavel ani Ježíš nebrojí proti zvrhlému otrokářskému systému své doby. Pavel dokonce otroky vyzve, aby dál řádně, poslušně a uctivě otročili!

Komunista v tom viděl snahy vládnoucí třídy udržet pracující masu na uzdě.

Jenomže – takhle nelze promítat dnešní myšlenky do doby před dvěma tisíci lety. - Já například nevím, jestli tehdy vůbec někoho napadlo bojovat za práva otroků. Jestli si lidé vůbec uměli představit, jak by bez otroků fungovala společnost a ekonomika. Patrně by nastal hladomor. Kromě toho mnozí otroci bez pánových příkazů vůbec nevěděli, co si ve světě počít. - samostatnosti je nikdo neučil!

Což není důvod obhajovat otroctví ani vykořisťování, jde o to, že si to tehdy neuměli představit. Nevěděli jak na to.

Avšak Bible i Pavel sám na jiných místech zahájili proces, kt. i otrokům postupně přiznal alespoň nějaká práva, a vedl nakonec i ke zrušení otroctví. - Ale nešlo to hned.

Rozhodně si tedy nemyslím, že by křesťanství ve své podstatě chtělo udržovat staré a nespravedlivé pořádky. I když v dějinách to tak někdy fungovalo.

Otroci zde mají být pracovití a uctiví prostě proto, že se svým postavením moc nenadělají, ale i jako otroci se můžou snažit dělat věci pořádně, žít dobrý život před Boží tváří a získávat si uznání a dobrou pověst. Tak jako my. A třeba tím i někoho získají pro Krista...

Na jiných místech se Pavel s obdobnou výzvou obrací i na pány - aby se dobře chovali ke služebnictvu.

V listu Tm místo toho začne mluvit o skromnosti a touze po majetku.

Což se týká nás všech. Ale pány, boháče a otrokáře to zasáhne nejvíc.

Jako toho mladíka u Ježíše – odešel se svěšenou hlavou.

Skromnost je zde postavena proti touze vše vlastnit a mít stále víc a víc.

To totiž ničí člověka, vztah s Bohem i přírodu kolem nás. Někdy už nenávratně. Zde je Pavel velice aktuální.

Navíc touha po majetku prorůstala i do církve. Už v době apoštola Pavla!

Mnozí vidí náboženství jen jako zdroj peněz. Láká to různé podivíny, lotry a šarlatány. Vznikají podezřelé sekty.

Tehdy stejně jako dnes.

Krásný příklad jsou Američtí televizní kazatelé, kt vybírají od věřících na soukromý tryskáč, či Ruští pravoslavní popové ověšení zlatem... a určitě bychom našli obdobné i v Čechách.

Kam jsme to od Pavlovy výzvy ke skromnosti dospěli?

Nemůžeme se pak ani moc divit, že lidé na církev hledí podezřívavě.

Myslí si, že jsme pokrytci a jde nám jen o peníze a moc. A s

organizovaným náboženstvím nechtějí nic mít. - Smutné.

Nejhorší ale je, že až příliš mnohokrát to byla pravda.

Přitom zrovna celým dopisem Tm se táhne téma snahy o dobrou pověst křesťanství.

I proto se křesťanští otroci nemají bouřit. I proto si církev má dávat pozor na zbytečné hádky a být obezřetná ve vztahu k majetku.

Zrovna ode mě by bylo pokrytecké tvrdit, že církev peníze nepotřebuje.

Oprava kostela, plat faráře, i tady rozsvítit něco stojí. A po této stránce náš čekají nelehké roky. Nesmíme se však stát lakomci ani řešit hlavně peníze.

Naštěstí asi nehrozí pokušení z toho, že by evangelíci nějak moc zbohatli.

Pavel stejně jako Ježíš ale necílí jen na církev jako celek, ale také na

každého z nás. Na skromnost jak ve společenství, tak v obyčejném

životě. Abych ani jako řadový křesťan nedělal Pánu Bohu ostudu.

A vůbec - prostě aby se můj život netočil jen kolem toho, co mám a nemám. Stejně tady na zemi máme vše jen dočasně propůjčeno.

Pomodleme se...

Pane Bože, ty víš, co opravdu potřebujeme. Jen nám to někdy nedochází. Prosíme tedy uč nás skromnosti. Uč nás vystačit si s málem a rozdělit se s druhými. A přece překonávat chudobu a neřády. A nedělat ti ostudu. Amen.